

PŔOHOŠPODÁRSKA

80. ROČNÍK
DUBEN 2018

JARA

#30-1600

edi to rial

Michal Petřík
editor

Je tady duben a ten přináší úsměv na tváři. A to nejen kvůli aprílovým vtípkům, ale především díky tomu, co nám přináší okolní příroda. To je ta opravdová radost. Slunce je zpět, jeho životadárné paprsky sílí a příroda se probouzí do krásy.

Často se však během začátku jara může stát, že nám úsměv na rtech velmi rychle zmrzne. Duben je totiž měsícem s velmi proměnlivým počasím. Potkat nás mohou deštivé, smíšené i sněhové srážky a také bouřky. To vše je prostřídáno slunečným a teplým počasím. Nezřídka duben přinese i teploty pod bodem mrazu. To s sebou samozřejmě přináší starosti o budoucí úrodu. Teplotně velmi nadprůměrný letošní duben je však obavou z opačné strany teplotní škály. Je totiž pravděpodobně dalším důkazem probíhající klimatické změny, která výrazně zvyšuje průměrné teploty.

Aby se zemědělství klimatické změně přizpůsobilo, je potřeba lépe plánovat českou i evropskou krajinu. A kdy jindy s tím začít než právě na jaře. Darujme tedy krajině na oplátku za její krásu tu nejvyšší péči a starost, aby nám pak v blízké budoucnosti nezmrzl úsměv nadobro.

(02)

duben 2018 +obsah

04

FAKTA

Odlehčená a nenáročná minutka na rozjezd. Zajímavé informace, které z vás udělají malou, ale opravdu malou chodící encyklopedii.

06

PŘÍBĚH

Inspirujte se úspěchy a zajímavými příběhy. Tentokrát se s námi podíváte na nejsladší farmu v Česku.

12

ANGLIČTINA

Chcete se domluvit na farmách po celém světě? Tak nepřeskakujte tuto rubriku.

14

CESTOVÁNÍ

Jak se farmaří za hranicemi? To je nejlepší zjistit na vlastní kůži. Naše rubrika vás zavede do Anglie a Dánska.

>8/80

vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
Mánesova 1453/75

e-mail

petrik.michal@uzei.cz

telefon

+420 222 000 381

spolupracuje

s Agronititútem Nitra,
štátný podnik,
Akademická 4,
949 01 Nitra,

e-mail

zuzana.horvathova@
agroinstitut.sk

telefon

+421 377 721 802

design

Ginger & Fred

(03)

20

KALENDÁŘ

Nepropásněte ani jednu zásadní událost v zemědělských oborech. Díky našemu kalendáři budete mít program na (skoro) každý den jara.

26

ZEMĚDĚJSTVÍ

Nové informace pro odborníky na svých místech a především na místech vzdělávacích a vědeckých.

! FAKTA

ZDRAVÍ PRVNÍ JARNÍ ZDRAVÝ POSEL

Největším dárkem pro každého farmáře je fungující hospodářství a úroda. Už šedesát let ale mnoho z nich touží najít pod stromečkem plechový traktůrek Zetor od firmy KOVAP Náchod. Legendární mechanickou hračku zmenšenou pětadvacetkrát oproti originálnímu Zetoru. Traktůrek rozhodně nejede nikam do starého železa a to ani přesto, že se vyrábí už od roku 1957 a letos tak slaví 60 let. Autorem traktůrku je bývalý letecký konstruktér Avie Eduard Sedlák, který se po válce vrátil do rodných Semil, s bratrem vyrábět hračky. Takže o Vánocích stačí jen naložit valník cukrovím, natáhnout klíček, zařadit jedničku, pustit a odjet do dětství.

TEXT REDAKCE | FOTO ARCHIV

(04)

3/4

PŮDA PŮJDE PRYČ

Za posledních 40 let zmizela třetina obdělávatelné půdy. Způsobily to hlavně eroze a znečištění. Obdělávatelná půda mizí mnohem rychleji, než jakým tempem vzniká v přírodě nová země. Eroze postupuje až stokrát rychleji než vznik nové půdy. Například tvorba svrchní 2,5 cm silné vrstvy půdy trvá 500 let. Erozi většinou způsobuje ztráta její původní struktury kvůli časté orbě. Obracením se z půdy uvolňuje uhlík a to snižuje její schopnost zadržovat vodu. Degradované půda také hůře odolává prudkým deštům, které jsou díky klimatickým změnám stále častějším jevem. Škodlivé je také odlesňování, protože stromy půdu zpevňují.

VÍTE, ŽE...

nejmodernějším kombajněm stačí jen devět vteřin na sklizení takového množství obilí, že se z něj následně upeče 70 bochníků chleba? Co by na to asi řekl světový rekordman Jaroslav Němec, který zvládá na soutěžích jedlíků spořádat bochník chleba za 9 minut... Neměl by trochu přidat, aby mu to šlo po másle jako kombajněm? ☺

7

Složení potravin najdete na
www.nutridatabaze.cz

! FAKTA

COOLTURA

V prvním patře Domu přírody Českého lesa (bývalá Stará pošta) v Klenčí pod Čerchovem je od března k vidění výstava Ochrana přírody a krajiny v České republice. Bystrému čtenáři je již jasné, co je jejím tématem. Ano, je to ochrana přírody a krajiny, která je v České republice již dlouho veřejným zájmem. Už ve 14. století císař Karel IV. prosazoval ochranu území. V 19. století byly založeny jedny z prvních rezervací v Evropě – Žofínský a Boubínský prales. Patnáct výstavních panelů je doplněno fotografiemi a ilustracemi, jsou rozděleny podle témat: ochrana přírody v ČR; skály a jeskyně; voda; lesy; louky; krajina; mapa zvláště chráněných území ČR; národní parky; chráněné krajinné oblasti; národní přírodní rezervace, národní přírodní památky; druhová ochrana; památné stromy; monitoring; Agentura ochrany přírody a krajiny ČR; mezinárodní ochrana. Výstavu je možné shlédnout v otevírací době Domu přírody v termínu od 6. 3. do 27. 4. 2018 a spojit s prohlídkou stálé expozice Domu přírody Českého lesa.

4

FARMÁŘI VS. OSTATNÍ

Je tady jaro. To znamená, že se všichni ostatní probouzejí ze zimního spánku a vyrážejí někam na kolo, tam se otočí a jedou zase zpátky. To zemědělci opět nemyslí jen na sebe a na svoje vlastní probouzení, ale pomáhají s ním i naší krajině. Obdělávání půdy je v plném proudu, a aby bylo co nejpečlivější a nejefektivnější, používají se k němu technologie, o kterých se donedávna mluvilo snad jen ve sci-fi literatuře. Hlavní technologické novinky zasáhly zemědělskou techniku a přináší mimo jiné to, že se na konci pole nemusíte otáčet a jet zpátky. Traktor to udělá za vás, a to s přesností na centimetry. Výrobci zemědělské techniky jsou dnes v autonomním ovládání strojů mnohem dále než producenti osobních aut. Přesvědčit jsme se o tom mohli nejen na proběhlém veletrhu Techagro v Brně. Po něm je snad každému jasné, že traktory řídí svět. Takže další bod pro farmáře, kteří nad ostatními vedou již 8:0. Pokud se výsledky tohoto souboje dostanou až za oceán, tak se tam zcela určitě už brzy vrhnou na vývoj prvního Tesla traktoru.

(05)

PŘÍBĚH SE SLADKÝM KONCEM

TEXT ŠÁRKA GORGOŇOVÁ, ASOCIACE SOUKROMÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, www.asz.cz

FOTO ARCHIV ASZ ČR A VČELÍ FARMY CIHLÁŘOVI

V

ítězem 16. ročníku soutěže Asociace soukromého zemědělství ČR Farma roku se stala Včelí farma Cihlářovi z Kopeče na Mělnicku. Pojďme se o ní společně dozvědět více.

KDYŽ SE PODAŘÍ MALÝ ZÁZRAK

Fotografie mohou být i němými svědky událostí, které se dnes mnozí snaží bagatelizovat, ale černobílé obrázky je snadno dokáží usvědčit ze lži. Jako ty pořízené před čtvrtstoletím v Kopeči na Mělnicku, na nichž jsou místo dříve opečovávaného statku pouhé ruiny. Viníkem nebyl zub času, ale komunistický režim, jenž se krutě podepsal nejen na této nemovitosti, ale i celé rodině Boháčových, která ji do roku 1950 vlastnila. Asi jen lidé s podobnými zkušenostmi dokáží pochopit, kde v sobě člověk najdu tu ohromnou vnitřní sílu, která zavelí nevzít nohy na ramena, ale začít, doslova cihlu po cihle, znovu od píky. Svě o tom ví Ladislav Boháč se svou rodinou, jimž se podařil malý zázrak. Na jedné z největších včelích farem u nás, kterou dnes provozuje jeho dcera Jana s manželem Petrem Cihlářem, už události druhé poloviny minulého století připomínají právě jen fotografie umístěné na tabuli vedle brány - jako memento, aby se nikdy nezapomnělo...

Usedlost, která svou impozantností musí uchvátit snad každého návštěvníka obce Kopeč, pochází z druhé poloviny 19. století. V roce 1947 jí zakoupil dědeček Jany Cihlářové, Ladislav Boháč, který do té doby hospodařil ve Staré Boleslavi, ale tamní statek situovaný mezi domy již nebylo možné nadále rozšiřovat. S o to větší vervou se vrhl do sedlačiny zde a věnoval se chovu skotu, prasat, koní, drůbeže, holubů a v neposlední řadě měl i 50 včelstev.

Hlavní produkcí farmy jsou jednodruhové medy včetně pastovaných, ale také ochucené medy až po vyložené speciality.

*PŘÍBĚH

POJEM SOUKROMÉ VLASTNICTVÍ – MÉNĚ NEŽ NIC

„S nástupem komunistů k moci dědovi nejprve vzali zaměstnance, poté zvýšili povinné dodávky a v roce 1950 statek zestátnili. O dva roky později byla celá rodina bez náhrady vystěhována za hranice okresu. Babička, které v té době bylo 38 let, pod vlivem těchto událostí zemřela. A mého tehdy patnáctiletého otce vyhodili ze zemědělské školy,“ vypráví Jana Cihlářová.

Rodina poté žila v Brandýse nad Labem, manuálně zručný otec paní Cihlářové si nakonec našel uplatnění v jiném oboru a pro rodinu postavil i krásnou chalupu v Krkonoších. „Když ji prodal a navíc si vzal milionovou půjčku, aby mohl po zažádání o restituce v roce 1992 začít opravovat rodinný statek, bylo nám jasné, že to s návratem k hospodaření myslí smrtelně vážně. Kdyby ne, nemohl by se vlastníma rukama pustit do záchrany objektů, které byly doslova v havarijním stavu, bez omítek a střech, okolí zarostlé a sloužící zbytku obce jako veřejná skládka. To byly výsledky hospodaření Státního statku Klíčany z doby, kdy pojem soukromé vlastnictví znamenal méně než nic,“ říká paní Cihlářová.

DLOUHÁ PŘEMĚNA NA MÍSTO K ŽIVOTU A PODNIKÁNÍ

Následná přeměna statku na slušné místo k životu a podnikání trvala dlouhé roky a pokračuje dodnes. Pan Boháč se na navrácené 45hektarové výměře zaměřil na pěstování obilnin, olejnin, ale i brambor a zeleniny, v menším množství choval i prasata.

Rodinný statek před a po. Snímky dělí rovné čtvrtstoletí. Co se zde odehrálo v druhé polovině minulého století, už připomínají pouze fotografie umístěné na tabuli vedle brány - jako memento, aby se nikdy nezapomnělo...

*PŘÍBĚH

NOVÁ VČELÍ ÉRA

Když se na statek v roce 2000 přizemnil Petr Cihlář, poměrně záhy zjistil, že daný rozsah hospodaření další rodinu neuživí a rozhodl se v praxi zúročit své znalosti, které získal od svého dědy včelaře. „Brával mě, zabaleného do hadrů od hlavy až k patě, k úlům už jako malého kluka. Vysvětloval mi, jak se o včelky starat a jak vytáčet med. Tři úly jsem si s sebou přivezl i sem do Kopeče a postupně začal chov rozšiřovat. Pořídil jsem si kočovné zařízení a najednou měl včelstev několik stovek. Dnes je jejich aktuální počet při zazimování 1200, v sezóně se ale zvyšuje až o 500, ta jsou na prodej nebo na posílení produkčních včelstev. Aktuálně využíváme celkem 24 stanovišť v okruhu třiceti kilometrů,“ informuje pan Cihlář.

ORIGINÁLNÍ MEDOVÉ DOBROTY

Vzhledem k množství včelstev a ambici vyrábět skutečně kvalitní produkci, zřídili mladí farmáři v roce 2005 v prostorách statku moderní medárnu a stáčírnu medu, kde se každoročně vyrobí několik desítek tun této sladké dobroty. Tu Cihlářovi prodávají v obchodě přímo na farmě i prostřednictvím velmi dobře zavedeného vlastního e-shopu, ale také v různých prodejnách a na trzích, zákazníci si ji mohou zakoupit i spolu s dalšími farmářskými potravinami prostřednictvím služby Nákup z farmy.

Nabídka výrobků z Cihlářovic farmy je velmi pestrá, svou nejoblíbenější příchutí si jistě najde každý. Lze vybírat buď klasické jednodruhové medy včetně pastovaných, ale také ochucené až po vyložené speciality, jakou je třeba dětmi

Včelí farma Cihlářovi je jednou z největších svého druhu u nás, aktuálně zazimovává 1200 včelstev.

pravidelně obměňovat, si pan Cihlář vyrábí sám. Včelařská sezóna je ale poměrně krátká. „Hlavní snůška pro včelky bývá pár dnů v dubnu, potom v květnu a červnu. Na jaře začnou opylovat meruňky a broskve, které ale mají pro sebe na rozvoj, aby se po zimě daly dohromady. Než začne kvést řepka, musí zesílit a namnožit se, aby bylo hodně létavek.

Děda mě brával, zabaleného do hadrů od hlavy až k patě, k úlům už jako malého kluka. Vysvětloval mi, jak se o včelky starat a jak vytáčet med.

velmi oblíbený medový čokomls - zdravá náhražka k nerozeznání od Nutelly. Nechybí ani ořechy či zázvor, rakytník nebo skořice v medu, na povzbuzení je výborná kávačka v medu.

ŠTĚSTÍ JMÉNEM AKÁTOVÝ MED

Na farmě je práce až až po celý rok, obzvláště s přihlédnutím k faktu, že veškeré nástavky a rámečky, které je třeba

Jedno včelstvo potřebuje nějakých sto kilo medu jenom na své živobytí, po odebrání medu se včelám musí doplnit zásoby ve formě cukru,“ vysvětluje včelař a dodává: „Po meruňkách a broskvích se opylují třešňové a višňové sady, do toho kvete řepka a hned po ní vytáčíme jarní medy. Pak se úly převážejí k akátům, ovšem pozor, med z nich vyjde třeba jen jednou za čtyři, pět let, protože akát je velmi citlivý na mráz. Po něm následuje hořčice, slunečnice a končí se lípou.“

*PŘÍBĚH

MED – NEJFALŠOVANĚJŠÍ POTRAVINA

Pan Cihlář upozorňuje, že spousta spotřebitelů vůbec netuší, nakolik falšovanou potravinou může takový med být. „Značná část medu, kterou prodávají české supermarkety, pochází z Asie či Jižní Ameriky, kde se vyrábí průmyslovým procesem z cukru. Med je složením glukó-fruktóza a dnes již není problém naštěpit ji třeba ze škrobovin nebo sacharózy, aniž by běžná potravinářská analýza měla šanci zjistit, že jde o falšovanou potravinu. Průmyslový med na rozdíl od přírodního ale samozřejmě neobsahuje prakticky žádné léčivé látky jako enzymy nebo minerály, kvůli kterým ho lidé kupují, zato je tak levný, že mu těžko můžeme konkurovat,“ říká Petr Cihlář.

VOLNĚJŠÍ A SVOBODNĚJŠÍ CESTA PRO DALŠÍ GENERACI

Na farmě v Kopeči se kromě včelařství věnují i rostlinné výrobě na původní výměře, kde pěstují hlavně obilniny,

ale uvažují i o směsce medonosných rostlin. Velmi aktivním hospodářem je stále i Ladislav Boháč. „Do kombajnu táta nikoho jiného nepustí, to je pořád pouze jeho parketa,“ směje se Jana Cihlářová. Ale třeba tuto činnost zanedlouho povolí svému vnukovi Honzovi, který se letos v září stal studentem Střední zemědělské školy v Poděbradech. „A já půjdu také do Poděbrad,“ hlásí jeho mladší bratr Matěj, ten má ale ještě nějaký ten pátek čas, je mu teprve devět let.

„Dvě generace, Janiny rodiče a my, jsme to tu takřka nepřetržitě dávali dohromady, budovali a budovali. Často byla špatná úroda, zpočátku jsme příliš neuměli zobchodovat med, ale to už je naštestí za námi. Pro Honzu s Matějem, pokud budou chtít, už ta cesta bude o dost volnější a snad i svobodnější. Moc bychom si to všichni přáli,“ uzavírá za celou rodinu Petr Cihlář.

Na farmě v Kopeči se kromě včelařství věnují i rostlinné výrobě na původní 45hektarové výměře. Velmi aktivním hospodářem je stále i Ladislav Boháč, který si nenechá ujít hlavně sklizeň obilnin.

Bylinkový den v muzeu II. ročník

21. 4. 2018, 10:00-17:00

prodej sazenic a semen tradičních i méně známých bylin
prodej sušených bylinek, čajů a bylinné kosmetiky

Přednášky: 11:00, 12:30, 14:00 a 15:30

- workshopy v gastrostudiu • program pro děti •
- prezentace pěstitelů • bylinková literatura •

Záštitu nad akcí převzal ministr
zemědělství Jiří Milek.

THE ECONOMICS OF LAND USE AND MANAGEMENT

TEXT DOC. PHDR. JAROSLAV VORÁČEK, CSC.,
PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA ČZU V PRAZE

EKONOMIKA UŽÍVÁNÍ PŮDY A OBDĚLÁVÁNÍ

AJ: Land is unique in many respects, having a number of characteristics not found in other agricultural and non-agricultural resources. These characteristics greatly influence the economics of land use and management. Land is such an important and unique resource that land economics is a subdivision of agricultural economics.

Land is a permanent resource which does not depreciate or wear out provided soil fertility is maintained and appropriate conservation measures are used. Proper management not only will maintain the inherent productivity of land but can also improve it. Land is productive in its native state, producing stands of timber and native grasses, but the management efforts of landowners have greatly improved the productive capacity of many types of land. This has been accomplished through land clearing, drainage, good conservation practices, irrigation, the introduction of new and productive plant species, and the use of limestone and fertilizer. Land use often changes as a result of these improvements.

Area, space and location are also characteristics of land. Land as space is immobile and cannot be moved to be combined with other resources. Machinery, seed, fertilizer, water, etc. must be moved to the land to be combined with it in the production of crops and livestock.

Not only is land a unique resource in general but each farm or specific parcel of land is unique. Any piece of land larger than several hectares will often contain two or more distinct soil types, each with its own set of characteristics. Topography, different soil types, climatic features, and the existence of natural hazards such as flooding, wind and water erosion are other factors which combine to make the land resource different from farm to farm.

The different land resource on each farm explains why one of the first steps in farm planning is a complete inventory of the land including soil types and production potential. The livestock and crop enterprises, yields, fertility requirements, and conservation practices are directly related to the nature of the land resources available.

A decision to buy or lease land is important as it will affect the financial condition of the business for many years. Capital availability, personal goals, land availability, and other factors will influence

the decision. Land has been a good investment in the past as land prices have more than kept pace with inflation. However, purchasing land requires a strong capital position and adequate cash flow potential. In spite of high land prices, a large proportion of farmers own all the land they operate, and a smaller proportion are full tenants than in the past. A mixture of owned and leased land exists in many farm businesses.

The objective of any lease should be to provide a fair and equitable return to both parties for the inputs they contribute to the total farm operation. Lease terms and rental rates should be designed to encourage maximum profit given the productivity potential for the farm.

Application of this principle requires the identification and valuation of all inputs contributed by both the landlord and tenant. This principle, however, works in a standard economy and not in the economies of post-socialist countries where the economic development was disturbed by nationalization and collectivization and the relationships between the landlord and tenant are different. In Britain or in the U.S., the landlord often does not even know where his/her fields are. The rent comes to the bank account automatically.

CZ: Půda je unikátní z mnoha hledisek, (neboť) má řadu vlastností, které se nenacházejí u jiných zemědělských či nezemědělských zdrojů. Tyto vlastnosti značně ovlivňují ekonomiku užívání půdy a (její) obdělávání. Půda je natolik významný a unikátní zdroj, že ekonomika půdy je pododvětvím ekonomiky zemědělské.

Půda je trvalý zdroj, který neztrácí na hodnotě ani se neopotřebovává za předpokladu, že se půdní úrodnost udržuje a používají se náležitá ochranná opatření. Správné obdělávání nejen udrží základní produktivitu půdy, ale může ji také zlepšit. Půda je produktivní ve svém přirozeném stavu, produkuje porosty dřeva a přirozeně se vyskytujících travin, ale pěstitelské úsilí vlastníků půdy značně zlepšilo produkční kapacitu mnoha typů půdy. Toho bylo dosaženo úklidem půdy, odvodněním, správnou ochrannou činností, zavlažováním, zaváděním nových a produktivních druhů rostlin a používáním vápence a hnojiv (vápněním, hnojením). Užívání půdy se často změnilo následkem těchto zlepšení.

Plocha, prostor a místo jsou také pro půdu charakteristické. Půda jako prostor je nehybná a nemůže být přemístěna ke spojení s jinými zdroji. Stroje, osivo, hnojivo, voda, apod. musí být k půdě přivedeny, aby se s ní spojily k produkci plodin a dobytka.

Nejen že půda je unikátní zdroj obecně, ale každá farma nebo určitá parcela je unikátní. Jakýkoli kus půdy větší než několik hektarů bude často obsahovat dva či více odlišných typů půdy, každý se svým vlastním souborem vlastností. Topo-grafie, různé půdní typy, klimatické vlastnosti a existence přírodních nebezpečí, jako jsou záplavy, vítr a vodní eroze jsou další faktory, které se kombinují a činí půdní zdroj (fond) odlišným od farmy k farmě.

Odlišný půdní fond na každé farmě ukazuje, proč jedním z prvních kroků při plánování na farmě je úplná inventarizace půdy včetně půdních typů a produkčního potenciálu. Chov dobytka a pěstování plodin, výnosy, požadavky na úrodnost a ochranná opatření jsou v přímém vztahu k povaze dostupných půdních zdrojů.

Rozhodnutí koupit nebo pronajmout půdu je důležité, protože ovlivní finanční stav podniku na mnoho let. Toto rozhodnutí ovlivní dostupnost kapitálu, osobní cíle, dostupnost půdy a další faktory. V minulosti byla půda dobrou investicí, neboť ceny půdy držely krok s inflací. Ovšem nákup půdy vyžaduje silnou kapitálovou pozici a přiměřený potenciál příjmu (cashflow). Přes vysoké ceny půdy, velká část farmářů vlastní veškerou půdu, kterou obhospodařuje a jen menší část, než v minulosti, jsou čistí nájemci. V mnoha zemědělských podnicích existuje směs vlastní a pronajaté půdy.

Cílem jakéhokoli pronájmu by mělo být poskytnout spravedlivý a poctivý výnos oběma stranám za vstupy, kterými přispívají k celkovému provozu farmy. Podmínky pronájmu a podíly z nájmu by měly být stanoveny tak, aby vedly k maximálnímu zisku za daného produkčního potenciálu farmy.

Aplikace tohoto principu vyžaduje identifikaci a ocenění všech vstupů, poskytnutých jak majitelem půdy, tak nájemcem. Tento princip ovšem funguje ve standardní ekonomice a nikoli v ekonomikách post-socialistických zemí, kde byl hospodářský vývoj narušen znárodněním a kolektivizací a vztahy mezi majitelem půdy a nájemcem jsou odlišné. V Británii nebo ve Spojených státech majitel půdy často ani neví, kde jsou jeho/její pole. Nájemné přichází na bankovní účet automaticky.

ZA POZNÁNÍM DO ZAHRANIČÍ

TEXT ING. ALENA KRAJÍČKOVÁ | FOTO ARCHIV

cestování

Z

a poznáním se putovalo od pradávna... Nejinak tomu bylo u zemědělských odborníků, učitelů, žáků, studentů. Kdo chtěl ve svém oboru poznat maximum - vyrazil do světa na zkušenou.

VÍT, ANGLIE - BÝT ZÁVISLÝ JEN NA SOBĚ

Na Easton College, kde jsme pobývali asi dva a půl měsíce, jsme přijeli čtyři studenti. Škola má obrovský (na tamější poměry) 300 ha školní statek, který je perfektně vybavený a moderní mechanizací. Ke všemu, o co jsme měli zájem, nás pustili, všechno jsme si mohli během našeho pobytu vyzkoušet. Pracovali jsme, jak bylo potřeba. Asi po měsíci, kdy jsme začali lépe rozumět, jsme navštívili i některé přednášky se zajímavými tématy. Studenti z vyšších ročníků jezdili na nejrůznější výstavy a odborné akce a brali nás s sebou. Pokud jsme nebyli na přednáškách, střídali jsme se po dvou na praxi u prasat, u krav a nejvíce u ovcí. Když už jsme školu i statek dost poznali, mohli jsme si vybrat podle zájmu, co bychom si rádi prohlédli, kam se podívali a hned nám to během jednoho či několika dnů bylo umožněno. Velmi pěkně se o nás starali a zajímali se, jak se nám kde líbilo.

Mohli jsme si vyzkoušet i ty nejmodernější stroje, které k nám do České republiky teprve přicházejí. Na jeden z nich - všestranně využitelný („kombinace jeřábu, vysokozdvížné plošiny a traktoru“) jsme si měli možnost udělat i licenci.

V Anglii jsou farmy o rozloze 50-80 ha. Ředitel školy se snažil vyhovět našemu přání ohledně místa a zaměření farmy. Měl jsem zájem o farmu s dobrou mechanizací, což se mi splnilo. Farma v hrabství Norfolk byla o rozloze 300 ha, měla 200 kusů skotu a o všechno se starali čtyři lidé (jeden o skot, dva o rostlinnou produkci a další byl manažer). Farma patřila starším manželům, kteří už na ní nepracovali, ale chtěli ji uchovat pro své syny.

Manažer byl skutečně výborný, vše tam naprosto klapalo. Každý zaměstnanec měl svůj domek s veškerým vybavením. Bydlel jsem také v jednom s 27letým pracovníkem, sami jsme si vařili, nakupovali. Brali jsme normální výplatu (na jejich poměry nejnižší, na naše vysokou), ale museli jsme si všechno platit, jak je tam zvykem (nájem, elektřinu, vodu...). Něco jsem však také ušetřil. S výběrem farmy jsem byl maximálně spokojen, byla vybavena špičkovými stroji, které

neustále obměňovali. Farmář koupí od firmy např. traktor, po uplynutí dvou let ho firma zase odkoupí, prodá v bazaru, farmář si trochu připlatí a zase od firmy koupí nový. Velmi si potrpí na komfortní pracovní prostředí, na stroje s klimatizací, s rádiem, farmář věnoval velkou spoustu peněz na to, aby byli i jeho zaměstnanci maximálně spokojeni. Ale také se tam podle toho pracovalo!

Přišel jsem na farmu počátkem léta, začínaly žně. Farmář mi dal klíčky od traktoru a hned mě poslal jezdit, aniž by se zeptal, jestli to umím, jestli už jsem někdy jezdil po levé straně silnice. Oni člověku důvěřují, ví, že když se zadá práce, tak vše klapne. Pracovní morálka je nepředstavitelná, když se pracuje, tak se pracuje. Jsou také více závislí na počasí, které se na ostrovní zemi rychle mění. Odměnu jsem dostal podle vykonané práce, volno jsem si mohl vyžádat, kdykoliv jsem ho potřeboval. Ale naproti tomu o žních jsem pracoval čtyři týdny bez víkendu, od půl osmé ráno do deseti do večera, v traktoru jsem i obědval. Když je potřeba, tak se pracuje a nikdo na nikoho nemusí dohlížet. Psali jsme si odpracované hodiny a nikoho nenapadlo si napsat ani o půl hodiny víc, nikdo nikoho nekontroloval. Práce byla manažerem dobře organizovaná, vše bylo včas uděláno. Když nastalo telení, měl jsem na starosti veškerá telata, telení i krávy, pomáhal jsem při porodech, veterinářům při nenáročných operacích.

Angličané vkládají v člověka důvěru, nikdo nepochybuje, že by ten druhý něco nezvládl. Byla to dobrá zkušenost, být závislý jen na sobě se vším všudy. Neocenitelné byly první kontakty s úřady, které jsem při vyřizování pracovního povolení musel navštívit. Z domova jsem ještě neměl velké zkušenosti, ale připadalo mi, že to v Anglii dělají snazším způsobem, všude se mi snažili vyjít vstříc.

Jediná možnost, kam jít strávit večer po práci, byly kluby. Můj spolubydlící mi půjčil pro vstup kartu. Nadchlo mě prostředí klubu, nadchla mě morálka, která je zažitá, dodržování zásad pití alkoholu. Našel jsem tu spoustu kamarádů, s jedním jsem týden po Anglii cestoval. Kdybych se mohl dnes rozhodnout, hned bych jel na farmu znovu.

Všichni moji spolužáci ale neměli takové možnosti. Mě hodně ovlivnil manažer farmy, snažil se mě vzít na všechny pracovní pochůzky, se vším mě seznámit. Měl jsem kdykoliv přístup do firemního počítače, na internet, nebylo místo, kam bych nesměl. Často jsem žasl nad krásnými mezilidskými vztahy - třeba úplně neznámí lidé nám nabídli občerstvení, když jsme ve velkém horku pracovali na sousední pastvině. To by se u nás stát nemohlo!

KATEŘINA, DÁNSKO - NA TAKOVÉ FARMĚ BY SE MI ŽÍT LÍBIL ŽÍT

V Dánsku nás pobývalo dvanáct a já patřím mezi ty spokojené. Všichni jsme už předem znali adresu farmy, kam nastoupíme, z domova jsme vyjžděli všichni společně a vystupovali jsme po trase na třech místech, kde už nás čekali naši farmáři. Škola, která farmy zajišťovala, byla v Odense a jejich garant postupně navštěvoval všechny farmy, kam jsme nastoupili.

Pobývala jsem na malé farmě s dlouhou tradicí o rozloze 60 ha. Farma byla zaměřena na produkci mléka (43 dojnic, holštýnský skot), pracoval na ní pouze farmář (podle potřeby - třeba o žních - mu chodil pomáhat jeho otec), rodina měla dvě malé děti (2 a 4 roky).

Moje práce na farmě byla výhradně odborná, jen někdy jsem pomáhala pohlídat děti. S farmářkou jsme si dobře rozuměly. Asi jednou týdně jsme spolu jezdily do města nakupovat. Nechápala, jak můžeme u nás chodit nakupovat každý den. Byly jsme se také podívat na různé módní přehlídky a jiné společenské akce. Farmářka pracovala jako zdravotní sestra, i když mohla být s dětmi doma. Dozvěděla jsem se, že mateřskou dovolenou si může matka vybrat i později, ona si ji chtěla vzít, až děti začnou chodit do školy. Menší z dětí navštěvovalo jesle, kde se o pět až šest dětí staraly dvě starší paní. Větší dítě chodilo do mateřské školy, která už je podobná té naší. O víkendu, když farmářka potřebovala někam odjet nebo když měla noční službu, o děti se postaraly 15-16leté místní dívky, které si takto přivydělávaly.

Divila jsem se, že na každou práci, která farmáři časově či finančně nevyhovovala, si zavolal servis, a to i na minimální opravy, které bychom

si u nás udělali sami. Farmář měl vysokoškolské vzdělání, byl agronom, jezdívali nebo volali k němu i někteří farmáři z okolí. Mohla jsem s ním navštěvovat předvádění zemědělských strojů, jezdili jsme na různé farmy, o kterých se dočetl, že tam úspěšně zkoušejí nějakou novou technologii. Když ho to zaujalo, jako například pěstování určité směsky, rozhodl se udělat změnu a vyzkoušet to také.

V Dánsku všichni pasou, to byla pro nás změna. Krávy jsou tam pořád venku, během léta i přes noc, zdravotní stav zvířat je lepší, užítkovost je nesrovnatelně vyšší než u nás. Líbilo se mi propojení různých služeb a firem. Mlékárna, která odebírala z naší farmy mléko, na zavolání přivezla vyžádané sýry...

Moje práce začínala v sedm hodin (od pěti jen o pracovním víkendu, když jsem dojila), farmář začínal v pět. Nakrmila jsem a vyhnala krávy ven a všichni společně jsme v půl deváté snídali. Farmářka odvezla děti do školky a pokračovala do práce. V půl dvanácté byl studený oběd, po obědě do jedné jsem měla volno. Do tří hodin jsem pracovala většinou na poli, následovala svačina, odpoledne jsem dojila a v půl sedmé jsme se zase všichni společně sešli u večeře. Večery jsem trávila většinou doma, někdy mě farmářka vzala do menší společnosti. Jednou za čtrnáct dní jsme se všichni spolužáci trochu složitěji sjížděli na některou z našich farem, později měl jeden z nás k dispozici dodávku. Na některých farmách to spolužáci neměli vždy ideální, ale já si opravdu nemohu stěžovat. Na takové farmě, kde jsem pracovala, by se mi žít líbilo.

ALEŠ, DÁNSKO – PRAXE MI DALA POTŘEBNÝ NADHLED

Když jsem odjížděl, měl jsem docela starost, jak nás budou brát. Moji farmáři byli mladí manželé, měli dvě malé děti a třetí se jim v době mého pobytu narodilo (a to byla velká oslava). Na farmě pracoval farmář, farmářka byla povoláním učitelka a teď se starala o děti.

Farma měla něco málo přes 50 ha, to je v Dánsku průměrná velikost. Stěžejní plodinou byl jarní ječmen, dále pěstovali 5 ha ozimé pšenice a na menší ploše brambory a řepu. Chovali 50 krav (holštýnské a jersey), 40 kusů mladého skotu,

většinou jalovice. Celé letní období se zvířata pásala venku, nepřikrmovala se, zdrojem vody jim byl umělý rybníček napájený potokem. V době mého příjezdu farmář dostavoval velkacapacitní vepřín pro 1400 kusů (na závěr uspořádal pro všechny pracovníky firem, které se na stavbě podílely, party, to se mi na něm líbilo).

Dostal jsem na starost práci kolem prasat, nebyl problém ji sám zvládnout. Jinak jsem také sil, oral, hnožil, zařizoval různé pochůzky. Kromě mě pracovala na farmě 16letá dívka (v Dánsku studenti po ukončení střední školy jdou do výroby a pracují, aby si vydělali na vysokou školu), pečovala o 50 krav, měla na starost ranní a večerní dojení.

Velmi jsem se začlenil do rodiny, překvapovala mě jejich naprostá důvěra ke mně, i co se týče mých schopností. Farmář mi také svěřil do obsluhy drahé stroje, ukázal mi jen pole a řekl, že ve 12 hodin je oběd. Myslím, že ta moje rodina byla jedna z nejlepších. Brali mě tak, že tu jsem na práci, ale dělali pro mě maximum, byli hodně vstřícní, když byl nějaký problém, taky to tam občas skříplo, ale snažili se vše řešit kulturním způsobem. Dalo to člověku takový nadhled. Viděl jsem, jak vychovávají svoje děti, jak se chovají ke mně, hodně mi to pomohlo.

Moje platové hodnocení nebylo špatné, dostal jsem peníze za tu práci, kterou jsem udělal. Začínali jsme všichni na stejném základě – kolem 2 tisíc dánských korun, u nich byl průměr kolem 10 tisíc. Na dovolenou jsem jel za kamarádem Honzou do Norska. Když můj farmář odjel na týdenní dovolenou, dostal jsem na tu dobu rozpis práce. Rodina byla dobře situovaná, v létě jsme jezdili k moři, projížděli jsme se i na motorovém člunu.

V Dánsku i v Norsku mají ve velké úctě královnu. Před každou farmou, před každým baráčkem je stožár, kde vlaje dánská vlajka, když má královna narozeniny. Jsou vyložené hrdí, že jsou Dánové, a to se mi líbilo. Vlajku vyvěšují, i když mají třeba narozeniny děti, mně ji na narozeniny také vyvěsili.

Po mně přijel na farmu maďarský student, byli jsme tam prvními zahraničními praktikanty. Hodně jsem získal i díky tomu, že můj farmář uměl dobře anglicky. Důvěra, kterou ve mě farmář

vkládal, mě nutila, abych si dal velký pozor, aby se něco nestalo. Za to jsem se dostal úplně ke všemu, ke každé práci.

VÍT, KATEŘINA, ALEŠ – FARMÁŘŮ SI LIDÉ VÁŽÍ

Farmáři rádi sdílejí své nové poznatky s ostatními, zvou si odborníky, umožňují všem přístup na farmu, nebojí se konkurence, chtějí si navzájem pomoci, nabídnout si novinky. Všechny dánské farmy nebyly na stejně vysoké úrovni. Někteří se domnívali, že naše produktivita práce v zemědělství musí být hrozná, ale některé jejich farmy by se u nás ani nechytily. Nejenom v Dánsku mají značně propracovaný dotační systém, je-li farmář šikovný, může se mu dařit velmi dobře. Farmáři jsou hrdí na své povolání a lidé si jich tam velmi váží – dobrý zemědělec, to už něco znamená! Neberou se ale jako nejlepší a dovedou uznat i úspěch ostatních, pochválit za dobrou práci.

Farmáři umějí pracovat, ale také odpočívat. Práce je svým způsobem naplňovala, ale dovedli se upnout i na něco jiného. Farmář svou rodinu nezanedbával, děti byly pro něho to první, našel si na ně čas, aniž by trpěla práce na farmě. Laskavě se chovali ke všemu živému.

Nápadný byl jiný přístup ke zvířatům, která se vůbec nebála a také podle toho vypadala. Na poli, na farmě i doma – všude panovala ohleduplnost. Těžko si to umí představit někdo, kdo to nezažil.

Překvapila mě také obrovská vzájemná důvěra, nikdo nepředpokládal, že by se za předem dodané zboží nezaplatilo, že by někdo něco ukradl, farmář klidně zanechal na kraji pole u silnice drahý traktor s klíčkem v zapalování.

Zajímali se o naši zemi, ale zpočátku neměli moc představu o naší životní úrovni. Myslím, že nás všechny Čechy, jak na škole v Anglii, tak na farmách, dost uznávali. Zjistili, že jsme pracovití a práci jsme vždy udělali dobře. Vážili si naší šikovnosti a vynalézavosti.

ZÁVĚREM

Myslím si, že poznatky mladých lidí i po 27 letech stojí za přečtení. Zajímavé by také bylo, jak se dnes bývalým studentům – v současnosti skoro čtyřicátníkům nebo pětáctýřicátníkům – žije; jakou mají práci, jak jsou spokojeni v životě. Jak vzpomínají na svou zahraniční praxi dnes, na jak dlouho je ovlivnila? Co se jim splnilo z jejich tehdejších rozhodnutí, představ a tužeb?

21. 4.

BYLINKOVÝ DEN V MUZEU

Začíná pěstitelská sezona a s ní přichází i druhý ročník Bylinkového dne v Praze na Letné. Pro všechny, které zajímá téma bylinek, připravilo Národní zemědělské muzeum Praha na sobotu 21. dubna od 10 hodin trh s bylinkami a semeny a především pestrý doprovodný program. Návštěvníci si budou moci nakoupit přírodní produkty pěstitelů a výrobců z celé republiky. Program doplňují odborné přednášky, výtvarné dílny pro děti i bylinkový workshop v gastrostudiu. Akce trvá od 10 do 17 hodin, zvýhodněné vstupné je 50 Kč a platí pro vstup do celého muzea.

Národní zemědělské muzeum, Praha

22. 4.

DEN ZEMĚ 2018

Během Dne Země se bude Národní zemědělské muzeum prezentovat informačním stánkem s lektorským programem o půdě „Od zrníčka po talíř“ a s ukázkami mletí obilí na kameném mlýnku. Den země je dnem věnovaným naší planetě a v konečném důsledku i nám všem. Den země vznikl v USA spontánně, jako ekologicky laděný svátek Země. Cílem Dne Země je upozornit na dopady lidského chování na životní prostředí, a samozřejmě uvědomění si vlastní zodpovědnosti za prostředí, ve kterém žijeme, bydlíme, hospodaříme, vychováváme děti, odpovídáme... Program ke Dni Země pořádá v Letenských sadech Praha 7 společně s institucemi a neziskovými organizacemi působícími na území Prahy 7, těmi, které se věnují životnímu prostředí a udržitelnému rozvoji. Cílem prezentace NZM u příležitosti oslav Dne Země bude zdůraznění významu země = půdy pro výživu a samu existenci člověka.

Letenské sady, Praha 7

→ KALENDÁŘ

24. 4.

SOUČASNÝ STAV ČESKÉHO OVOCNÁŘSTVÍ

Česká potravinářská společnost z. s., Odborná skupina pro nové směry v potravinářském průmyslu ČPS a Ústav zemědělské ekonomiky a informací Vás zvou na odbornou akci, která se koná 24. dubna 2018 od 14:30 hod. Přednášet bude Ing. Martin Ludvík z Ovocnářské unie ČR.

Klub techniků na Novotného lávce č. 5, Praha 1

28. 4.

RATIBOŘICKÉ OVČÁČKÉ SLAVNOSTI

Jubilejní 10. ročník tradiční osvětové akce, pořádané v rámci celosvětového Dne Země. Těšit se můžete na ukázkou pastvy ovcí, bude prezentována činnost chovatelů, řemeslníků, výrobců potravin a dalších. Součástí slavností je prodejní jarmark a dílničky pro děti.

**Ratibořice,
Babiččino údolí**

3. 5.

ÚRODA VS. ÚRODNOST

Přednáška Ing. Miroslava Floriána, Ph.D., z Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského a Ing. Martina Hutaře. Akce se koná od 17 do 19 hod.

NZM Praha

10. 5.

PROSTUPNOST KRAJINY: ŠANCE NEJEN PRO VODU A PŮDU

Přednáší Ing. Zdeněk Jahn, CSc., SPÚ a Ing. Vratislava Janovská, Ph.D. ze spolku CooLAND, z.s. Akce se koná od 17 do 19 hod.

NZM Praha

28. 4.

JARNÍ PRODEJNÍ TRHY

Střední zahradnická škola Rajhrad zve na Jarní prodejní trhy. K zakoupení budou balkonové rostliny, trvalky, ovocné stromky, zeleninová sadba, okrasné dřeviny či bylinky. Kromě bohatého doprovodného programu bude možnost zakoupit, farmářské výrobky jako například proutěné zboží, výrobky ze dřeva a textil. Akce se koná v areálu školy od 9 do 17 h. www.skolarajhrad.cz

Střední zahradnická škola Rajhrad

26. 4.

VODA A PŮDA JAKO SPOLEČENSKÉ DILEMA

Ing. Václav Zámečník a Mgr. Břeněk Michálek z ČSO a Ing. Jaroslav Pražan, Ph.D. z ÚZEI od 17 do 18 hod.

NZM Praha

aktivity

PROJEKT „UČÍME SE VAŘIT BIO“ PROPOJUJE BUDOUCÍ KUCHARĚ SE SVĚTEM BIOPOTRAVIN

TEXT A FOTO ANDREA HRABALOVÁ, PRO-BIO LIGA, ČLEN ČTPEZ

13. 2. 2018, Praha - Používání lokálních surovin navíc s ohledem na sezónnost je dnes považováno za základ moderní gastronomie. Dáte-li navíc přednost bioproduktům, získáte nejen kvalitní surovinu, ale zároveň podpoříte producenty, kteří dali přednost přirozenému způsobu pěstování plodin a chovu zvířat bez negativních vlivů na životní prostředí.

Zájem o lokální biopotravinu je stále na vzestupu. Veřejnost se více zajímá o kvalitu a původ potravin, o samotný proces jejich výroby a také o způsoby, jak podpořit lokální zemědělskou produkci. Mnohdy však chybí potřebné informace. Právě z tohoto důvodu vznikl projekt **Učíme se vařit bio**, jehož cílem je zvýšit informovanost o biopotravinách, jejich zpracování a dostupnosti v ČR.

Projekt navázal na podobný projekt Bio v regionu, který probíhá na odborných středních školách napříč regiony ČR od roku 2016. Cílen je na studenty a pedagogy středních odborných škol gastronomického zaměření v hlavním městě Praha a běží od srpna 2017 do konce roku 2018. Na vybraných školách se uskuteční vždy blok tří aktivit zaměřených na zvýšení povědomí o ekologickém zemědělství a lokální bioprodukci. Do projektu jsou zapojeny: Střední škola hotelnictví a gastronomie SČMSD Praha, s.r.o. v Klánovicích, Střední odborné učiliště gastronomie v Malešicích, Hotelová škola na Praze 10 a Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o. na Praze 4.

AKTIVITY ŠKOL

Na školách proběhnou informační semináře o ekologickém zemědělství a biopotravinách, jejichž součástí je i praktická část ve formě vaření z bio surovin. Studenti si pod vedením profesionálních kuchařů vyzkouší přípravu různých kulinářských pokrmů. Odpoledne naváže blok přednášek o ekologickém zemědělství, o tom, jak probíhá kontrola farem i produktů a náhled do firemního podnikání a výroby produktů z bio surovin. Nedílnou součástí, která je mezi studenty velmi oblíbená, je pak výjezd na certifikovaný zemědělský statek nebo do potravinářského provozu s výrobou biopotravin. „Smyslem našich tří na sebe navazujících aktivit je otevřít a diskutovat téma biopotravin včetně jejich přidané hodnoty pro společnost se studenty, ale i pedagogy odborných středních škol s přímou vazbou na vaření a potenciálním budoucím dopadem na oblast stravování, včetně toho veřejného“, vysvětluje koordinátorka projektu **Ing. Andrea Hrabalová** za **PRO-BIO LIGU**.

Pokud byste chtěli, aby se i na vaší škole učily děti vařit bio, podívejte se koncem února na nové webové stránky www.lovime.bio/programy-skoly/ a kontaktujte nás.

Kontakt na koordinátora projektu: Andrea Hrabalová, andrea@biopotrebiteľ.cz, tel.: 737 852 515

DALŠÍ PODROBNOSTI O PROJEKTU: První trojice aktivit proběhla již koncem roku 2017 na hotelové škole v Klánovicích.

V úterý 17. října se studenti školy vydali do mlékárny zpracovávající kravské biomléko. Studenti měli možnost si prohlédnout mlékárenský provoz a ochutnat mléčné biovýrobky z široké nabídky mlékárny. Jaké jsou přínosy a úskalí zpracování českého biomléka a kde vznikají výrobky v biokvalitě s krávkou Matyldou na obale, kterou znají děti

z celé České republiky, jim přiblížila Drahomíra Vybíralová, obchodní ředitelka Polabských mlékáren.

Téma biopotravin se na škole diskutovalo znovu **ve čtvrtek 9. listopadu** v rámci Dne otevřených dveří školy. Pod vedením šéfkuchaře Tomáše Levého, který proslavil Café Fara a stál i u zrodu restaurace La Degustation Bohême Bourgeoise, jež se pyšní michelinskou hvězdou, vznikly pod rukama studentů z biozeleniny, bio mléčných výrobků a biomasa dva vynikající pokrmy. Nejprve se podávaly filety z pstruha s ledovými ředkvičkami, fenyklem a křenovou smetanou a pokračovalo se ochutnáváním kuřecích variací s bulgurem a ořechovým vinaigrette. Na společné vaření pak navázal seminář, kde nejprve Andrea Hrabalová (PRO-BIO LIGA) představila ve zkratce rozsah ekologického zemědělství a trh biopotravin v ČR a Jan Dehner (ředitel KEZ o.p.s.) přiblížil pravidla kontroly, certifikace a značení biopotravin. Zástupcem z praxe byl tentokrát Jan Zeman z Biopekárny Zemanka. **Další setkání se studenty jsou plánována na jaro 2018**

Studenti Hotelové školy na Praze 10 se vypravili do pekárny, která vyrábí veškerý svůj sortiment v bio kvalitě již od roku 2006. Na **6. února** pro ně byla připravena exkurze se zážitkem z ručního pečení sušenek v Biopekárně Zemanka. Nechyběla ochutnávka sladkých sušenek a slaných krekrů v bio kvalitě a chuťový kvíz. Na exkurzi pak ve **středu 21. března** naváže seminář o ekologickém zemědělství a bioprodukci, kde nebudou chybět jak statistická data z bio sektoru, tak hlavní pravidla kontroly, certifikace a značení biopotravin. V rámci seminářem proběhne opět vaření z bio surovin se studenty 2. ročníku pod vedením šéfkuchaře Jana Horkého, kapitána

Národního týmu Asociace kuchařů a cukrářů České republiky.

Pro studenty a pedagogy Středního odborného učiliště gastronomie v Malešicích je připravena na **5. dubna** exkurze za poznáním života na tři sta let staré usedlosti rodiny Kunclových ve středním Povltaví. Petr Kuncl přiblíží chod rodinného statku zaměřeného na chov masných plemen skotu až po prodej bio masa a poodhalí tajemství vyzrálého kvalitního hovězího masa. Seminář o ekologickém zemědělství a společné vaření z bio surovin studentů učiliště pod vedením profesionálního kuchaře proběhne ve **čtvrtek 22. března**.

Poslední zapojenou školou v projektu je **Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o. na Praze 4**, která nebude ochuzena o žádnou z aktivit, jen konkrétní termíny jsou zatím v jednání.

„Těšíme se na další setkání se studenty - zážitky z exkurzí, zajímavé besedy a dotazy i na dobroty, kterým z rukou poctivých zemědělců a chovatelů dají vzniknout mladí kuchaři hotelových škol“, dodává na závěr Anna Veselovská za tým PRO-BIO LIGY.

Projekt, Učíme se vařit bio, realizuje PRO-BIO LIGA, pobočný spolek za finanční podpory Hlavního města Praha, Ministerstva zemědělství a organizace KEZ o.p.s.

Informace o realizátorovi
PRO-BIO LIGA, pobočný spolek je spotřebitelská pobočka Svazu PRO-BIO s celorepublikovou působností zaměřená na propagaci a osvětu biopotravin a systému ekologického zemědělství mezi spotřebitelskou veřejností. Liga zprostředkovává rozcestník informací a zajímavostí ze světa ekologického zemědělství, bio a místních potravin od roku 2002 na stránkách www.biopotrebiteľ.cz, které se brzy změní na www.lovime.bio.

DEN VODY 2018

TEXT A FOTO ING. PAVEL SEKERA,
OA A SOŠZE ŽATEC

U příležitosti světového Dne vody uspořádala OA a SOŠZE v Žatci projektový den pro děti z mateřských a základních škol, během kterého se seznámily zábavnou formou s vodou, jejími vlastnostmi, koloběhem, vodní faunou a flórou.

Akci připravili žáci z 2. ročníku oboru Agropodnikání a 3. ročníku oboru Ekologie a ochrana krajiny pod vedením svých učitelů.

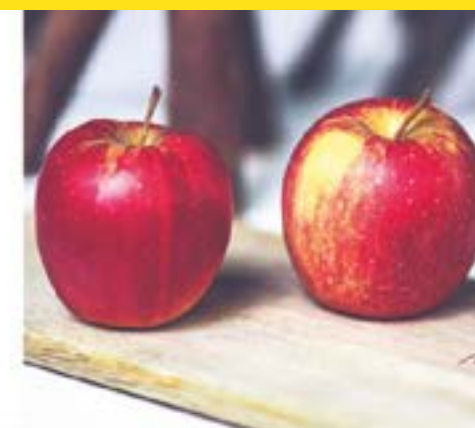
Po přivítání vodníkem u jezírka v areálu zemědělské školy prošli žáci devíti stanovišti a po splnění úkolů obdrželi sladkou odměnu.

Během programu byl žákům vysvětlen koloběh vody, dále poznávali zvuky zvířat žijících u rybníka, pokusili se vylovit papírové rybky a poznat je. Na stanovišti „co do rybníka nepatří“, třídili odpad, který u rybníka zanechali nepořádní návštěvníci.

Zajímavým stanovištěm pro děti byla ukázka čištění odpadních vod. Touto nenásilnou akcí byli žáci MŠ a ZŠ, kterých bylo 585, seznámeni s důležitostí vody a její ochranou.

zemědělská škola

MÁ
INSTAGRAM

[INSTAGRAM.COM/ZEMEELSKASKOLA](https://www.instagram.com/zemeelskaskola)

OZNAČUJ SVÉ FOTKY
#agricult

KAŽDÝ MĚSÍC
ODMĚNÍME
TY NEJLEPŠÍ

OSTRAVA

Z JEDNÁNÍ VÝKONNÉHO VÝBORU ASOCIACE

TEXT A FOTO ING. ALENA KRAJÍČKOVÁ

První jarní den uvítala Vyšší odborná škola a Střední odborná škola Březnice ve svých pěkných prostorách členy a hosty Výkon-
ného výboru Asociace vzdělávacích zařízení pro
rozvoj venkovského prostoru, z. s. se sídlem
v Humpolci, kteří se tu sešli ke svému pravidel-
nému jednání. Členy Asociace jsou ředitelé přísluš-
ných středních škol (v zastoupení za každý kraj),
hosty jsou především zástupci spolupracujících
vzdělávacích institucí (tentokrát z Ministerstva
zemědělství, z Národního ústavu pro vzdělávání,
z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací,
z firmy Než zazvoní a z vydavatelství Profi Press
Praha).

ZNÁTE BŘEZNICKOU ŠKOLU?

V úvodním vstupu všechny přivítala ředitelka břez-
nické školy Ing. Marie Fiřtíková a představila zdejší
školu.

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola
Březnice je školou s dlouholetou tradicí – už
v roce 1897 zde byla otevřena dvouletá hos-
podářská škola, roku 1926 pak odborná hos-
podářská škola, která sídlila
v jižním křídle dnešní budovy. V současnosti
je víceoborovou odbornou školou, nabízející
tři studijní obory střední školy: Agropodni-
kání, Informační technologii a Sociální čin-
nost, dále tři obory vyšší odborné školy
v tříleté denní nebo kombinované formě stu-
dia: Sociální práci, Informační technologii
a Obchodování se zemědělsko-potravinář-
skými komoditami.

Dobře technicky a odborně vybavená škola
tvoří společně s domovem mládeže a školní
jidelnou uzavřený celek, kterému nechybí
mj. velká tělocvična a dvě hřiště; v prostoru
školy obklopeném zelení se nachází bota-
nická zahrada, ovocný sad i naučná stezka.
Do roku 2001 měla škola rovněž svůj školní
statek, dnes má k dispozici
30 ha zemědělské půdy.

Pokud uchazeč o studium hledá klidné
a přátelské prostředí, je na správné adrese.
Malé město Březnice se nachází na jižní hranici
Středočeského kraje a je dobře dostupné vlakem
i autobusem.

POHLED ZPÁTKY

Místopředseda Asociace PaedDr. Marek Křážík,
který vedl jednání, se vrátil k některým bodům
z předchozího zasedání v polovině listopadu loň-
ského roku. K 1. lednu 2018 byla ukončena spolu-
práce s CZESHA (Unie školských asociací). Mini-
sterstvem školství byla domluvena samostatná
účast Asociace na mezirezortních a dalších jed-
náních (což se také děje), návrhy novel k připo-
mínkování a nařízení vlády k vyjádření jsou zasí-
lány představitelům Asociace e-mailem. Dalším
významným bodem bylo financování autoškol,
zde se nic (bohužel) nezměnilo – normativ je
nadále nastaven k vyplacení přes krajské úřady
do ONIV (ostatní neinvestiční výdaje) nebo do
provozu (při sjednání autoškoly službou).

VYSTOUPENÍ HOSTŮ

Za **ministerstvo zemědělství** se jednání zúčastnila Mgr. Hana
Novotná, M.A. a Ing. Ondřej Brožka.

Mgr. Novotná hovořila o financování škol. Problémem stále je, že
každý kraj řeší financování trochu jinak, školy tak nemají vždy stejné
podmínky a možnosti, žádaná reforma financování je odložena o rok.
U řidičských průkazů se neuvažuje o jejich rozšiřování na další obory.
Velmi aktuální byla informace o Centrech odborné přípravy (COP) –
dotační titul pro 30 vybraných škol v ČR. Doručení letošních žádostí
o poskytnutí investic (ve dvou vyhotoveních!) bylo do 29. 3. 2018. Po
doručení už mohou školy začít provádět výběrové řízení. O rozšíření
programu na větší počet škol se z finančních důvodů neuvažuje (na
rok je vyčleněno 50 mil. Kč, tj. 1 mil. 666 tis. Kč na rok na COP).

Ing. Helena Dvořáková, zástupkyně vydavatelství odborných
zemědělských časopisů **Profi Press Praha**, představila posluchačům
širokou nabídku pro spolupráci.

Snaží se pojmout všechna média, vydávají 18 titulů časopisů,
k tomu internetové portály, mobilní aplikace ke stažení zdarma,
newsletter, TV Zemědělec (reportáže, diskuze)... Mají bohatou knižní
produkci, některé publikace lze využít i jako učebnice pro střední
školy (e-shop Agroweb). Zastřešují také nejrůznější odborné akce,
angažují se na pořádání konferencí, polních výstav (i na Slovensku),
slavnostních akcí – Zemědělec roku, Veterinář roku. Novinkou je digi-
tální předplatné.

Spolupracují především se zemědělskými vysokými školami, ale rádi by navázali užší spolupráci i se školami středními. Nabízejí bezplatný prostor pro představení škol v týdeníku Zemědělec; školám, žákům, studentům různé slevy na předplatné časopisů a publikací.

Národní ústav pro vzdělávání Praha zastupuje už s letitou pravidelností Ing. Zorka Husová, tentokrát s Ing. Lenkou Kovaříkovou.

V současnosti probíhá aktualizace rámcových vzdělávacích programů (RVP), do které je zapojena řada škol prostřednictvím oborové skupiny pro zemědělství či lesnictví. Aktualizují se odborné části, na ně budou navazovat obecnější revize, které zasáhnou i všeobecné vzdělávání. Harmonogram revizí - všechny všeobecně vzdělávací oblasti by měly být zrevizovány do roku 2020. Všeobecně vzdělávací složka se propojuje do odborného vzdělávání, zejména přírodovědného vzdělávání (chemie, biologie), dále do informační technologie, matematiky, aplikované do cizích jazyků... Řeší tímto naplňování koncepce vzdělávání a současně provádějí aktualizace RVP zahrnující 28 oborů (předpokládáné ukončení listopad 2018). K odbornému vzdělávání se budou vyjadřovat i příští zaměstnavatelé (agrární komora, hospodářská komora, svaz průmyslu, unie zaměstnavatelských svazů).

Informace k Nové závěrečné zkoušce (NZZ) byly zaslány na všechny školy, novinkou je, že si žáci při písemné zkoušce nevybírají ze tří témat, ale téma zadá ředitel školy.

Pravidelné téma na jednání Asociace je Národní soustava kvalifikací (NSK) - veřejně přístupný registr profesních kvalifikací, které existují na našem pracovním trhu. Definuje požadavky na odborné způsobilosti jednotlivých kvalifikací bez ohledu na způsob jejich získání, popisuje, co je potřeba umět pro výkon povolání, umožňuje zájemcům získat celostátně uznávané osvědčení o své profesní kvalifikaci. V současnosti NSK zahrnuje 131 profesních kvalifikací; i zde probíhají revize.

Národní ústav pro vzdělávání zajišťuje rovněž realizaci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který rozvíjí kvalitu odborného vzdělávání a podporuje uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Projekt je financován z Evropských strukturálních a investičních fondů. Zaměřuje se na všeobecně vzdělávací a odbornou složku vzdělávání na středních odborných školách, cestou k dosažení jsou i optimalizované školní vzdělávací programy (ŠVP). Ing. Husová zmínila poskytovanou metodickou pomoc svého pracoviště učitelům formou metodických panelů.

Mgr. Michal Petřík, redaktor časopisu Zemědělská škola z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací Praha představil změnu koncepce časopisu, která nastala od letošního školního roku. Poslední novinkou redakce - pro oslovení mladých čtenářů - je založení profilu na sociální síti INSTAGRAM, www.instagram.com/zemedelskaskola. Žáci našich škol zde najdou fotografickou soutěž, do které se zapojí prostřednictvím připojení hashtag#agriculture ke svým fotografiím. Těšit se mohou na měsíční ceny - drobné dárky od rezortních organizací, které se stanou jistě příjemnou motivací.

Co vyplynulo z analýzy projektu Marketingová strategie jednotné propagace zemědělských škol, zpracovávané vzdělávací institucí **Než zazvoní s. r. o.**? Informace o průběhu prací na návrhu strategie poskytl konzultant společnosti Ing. Mgr. Petr Soukeník.

Nejdříve připomněl důvod realizace projektu, kterým je především zvýšení zájmu o studium na středních zemědělských školách, získání mladých v oboru vzdělaných lidí a zajištění trvale udržitelného rozvoje rezortu zemědělství. Strategickými cíli, které byly firmě Než zazvoní zadány, je tak zvýšení počtu lidí v zemědělském oboru a zvýšení prestiže zemědělství jako celku. Cílem jednotné strategie pro střední zemědělské školy je vytvoření praktických snadno aplikovatelných výstupů, které poslouží jako návod, podle něž mohou školy krok po kroku postupovat a získávat více zájemců o studium.

Z dosavadní analýzy, z podkladů získaných mezi žáky osmých a devátých tříd, mezi studujícími středoškoláky, mezi rodiči (dotazníky, skupinové diskuze) nevyplývalo nic příliš optimistického. Např. jen pár procent z budoucích možných uchazečů projevilo jistý zájem o studium na zemědělské škole, už studující žáci oceňovali především kvalitní smysluplnou praxi, které ne vždy nacházeli dostatek, rodiče neznali dobré možnosti uplatnění..., převládá negativní stereotypizace pohledu na zemědělství..., v představách budoucích uchazečů nenaplníuje zemědělská škola ve většině argumentů perspektivní školu (příprava na maturitu, dobré uplatnění, možnosti dalšího studia...). V analýze se rovněž věnovali vztahu k oboru a jeho vývoji, sledovali uplatnění kvality a parametry studia, nastavení dobrého systému evaluace, podcenit nelze oblast komunikace...

Podle Ing. Soukeníka musí být školy aktivní při ovlivňování vztahu k zemědělskému oboru, nelze nechat jen iniciativu na ministerstvu zemědělství. Rezort by měl vytvářet potřebné zázemí, školy podporovat, vytvářet kampaň... Ale před spuštěním celonárodní kampaně je třeba školy náležitě připravit. Navrhují školám projít analýzou potřeb,

získání potřebného know how, jak některé věci dělat vlastními silami efektivněji, jak být relevantním partnerem pro externího dodavatele. Druhým krokem je získávání certifikace (absolvoování vzdělávacího cyklu), což by byla postupná další příprava škol na celonárodní kampaň. Kampaň považuje až za bod poslední.

DISKUZE, SOUTĚŽE, ÚKOLY

V následné diskuzi se mj. projevilo, že stejné úsilí u různých škol vždy nevede ke stejným úspěchům. A zrovna tady by mohla posloužit firmou Než zazvoní nabízená spolupráce. Rovněž některé školy argumentovaly svou kvalitou a připraveností, masivní kampaň považují za potřebnou provádět průběžně. Ke vzájemnému objasnění mnohých problémů a otázek by mělo dojít i na připraveném semináři. (Pro školy Asociace se 5. dubna uskutečnil v Praze seminář „Marketing zemědělské školy“ připravený společností Než zazvoní).

S jarem začínají školy pořádat nejrůznější **odborné žákovské soutěže**, členské školy Asociace, jak informovala tajemnice paní Libuše Zachová, mohou požádat o finanční příspěvek na jejich konání. O uvedených soutěžích si přečtete i více v příštích číslech Zemědělské školy. Soutěž

„Barvy jara a Velikonoc“ uspořádala 8. března Střední škola Lomnice nad Popelkou, soutěž středních zemědělských škol „Zemědělec - Krajinář“ s ekologickou tematikou zase 4. dubna Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Tábor, ve dnech 18.-19. dubna chystá Střední škola hospodářská a lesnická Frýdlant Zemědělskou olympiádu žáků středních škol, na ni hned navazuje celostátní soutěž odborných dovedností žáků středních zemědělských škol oboru Agropodnikání ve Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole Benešov (19.-20. dubna). V závěru jednání Výkonného výboru Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru byly nastíněny některé otázky, kterými se Asociace bude dále zabývat: Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (General Data Protection Regulation, zkratka GDPR), financování regionálního školství, financování nepedagogických pracovníků.

Termín příštího jednání Výkonného výboru Asociace byl předběžně stanoven na středu 6. června 2018 (od 13 hodin) v budově Střední školy technické a zemědělské Nový Jičín, U Jezu 7 (Moravskoslezský kraj).

Další informace rovněž na www.asven.cz

VČELAŘENÍ JE V KURZU

TEXT PHDR. MARIE ŠOTOLOVÁ | FOTO PETR TEXTL, PAVEL HRDINA

Dávno už neplatí, že včely chovají jen „starci nad hro-
bem“ v Horní Dolní. Do chovu včel se
naopak pouští čím dál více mladých
lidí, čím dále více ve městech a čím
dál více je mezi začínajícími včelaři
děvčat a mladých maminek. A jaké
mají tito hobby včelaři zaměstnání?
Velmi často jsou to ajťáci, ale také
inženýři, tradičně učitelé i lesáci.
Jak to všechno víme? Protože jsme
každoročně svědky přijímacího řízení
do dálkového studia oboru Včelař na
Středním odborném učilišti v Blatné
pro zájemce, kteří mají ukončené stře-
doškolské vzdělání.

Od září do června se už osmým rokem
sjíždí do tohoto jihočeského města každý
měsíc na jeden víkend dvacítko nad-
šenců doslova z celé republiky. Během
dvou let si tu osvojí základy včelařského
řemesla. Je jedno, zdali mají své včely,
anebo teprve spoří peníze na první úl.
Lektoři Pracovní společnosti nástavko-
vých včelařů CZ, z. s. (PSNV-CZ), je při-
praví na vše, co s oborem souvisí. Pravda,
předměty jako Biologie včely nebo Gene-
tika, patří mezi ty na pozornost hodně
náročné, ale při praxi na školní včelnici
si studenti trochu toho biflování bohatě
vynahradí. V partě většinou převažují
„cátníci“ nad „sátníky“, takže to tu žije
naplno. Nutno přiznat, že nejen při

výuce, ale i večer ve včelařské hospůdce,
kde se rodí kamarádství napříč Českem
na řadu let dopředu. Loučení po slavnost-
ním předání výučních listů bývá těžké.
Však se absolventi scházejí ze své inicia-
tivy i poté a bombardují své bývalé třídní
učitele maily, zdali by se nemohli připojit
k exkurzím na zahraniční včelnice, které
škola pro své posluchače většinou jeden-
krát ročně absolvuje. Tu do Itálie, jindy
do Německa, Polska, letos do Rakouska.

CO SE SKRÝVÁ ZA ZKRATKOU PSNV-CZ

To, že vyučující jsou buď přímo členy
nebo alespoň sympatizanty Pracovní spo-
lečnosti nástavkových včelařů CZ, z. s.,
není náhoda. Společnost založená před
18 lety v Praze jako součást evropských
společností nástavkových včelařů si vzala
za svůj hlavní cíl kromě propagace včela-
ření v světově nejrozšířenějších, leč u nás
teprve objevovaných Langstrothových
úlech, vzdělávání. Jedním z nejvýznam-
nějších počínů je právě existence blaten-
ské výuky, kterou PSNV-CZ díky podpoře
Středního odborného učiliště v Blatné
iniciovala.

Další formou jsou letní školy nástavko-
vého včelaření, které společnost pořádá
na řadě míst pro začínající i pokročile
včelaře na všeobecná i specializovaná
témata. Na www.lsnv.cz si stačí vybrat
a přihlásit se.

Několikrát do roka pořádá také různé konference. Tře-
tím rokem například během degustačně-hodnotící soutěžní
akce Med roku v Brně - Lužánkách. Rady a informace týka-
jící se včel a včelaření se dozvědí také návštěvníci stánku,
který se objevuje na celostátně významných zemědělských,
zahradnických a včelařských výstavách, ať už jde o brněn-
ské TechAgro, Naturu Vivu v Lysé nad Labem, českobu-
dějovickou Zemi životelku, Zahradu Čech v Litoměřicích
či Život na zahradě v Ostravě na Černé louce. Všude tam
ukazují členové PSNV-CZ, že dnešní včelaření neznamená
jen řešit, kdy se mají léčit včely a kolik cukru je třeba dát
včelstvu na zimu. Ale, že jde o obor, který v sobě zahr-
nuje špičkový výzkum na univerzitních pracovištích, který
jde do buněčných struktur a na úroveň jednotlivých genů.
Na druhé straně svědčí vystavené materiály o stále nalé-
havější potřebě nahlížet na včely v širokých vazbách na

obdělávanou krajinu. Právě vnímání včelařství daleko za
hranicemi vlastní včelnice je přitažlivé pro vzdělané lidi
mladších ročníků, kteří už se ve škole učili o DNA či elektro-
nice, ale také o moderním marketingu.

VČELAŘSKÉ PUBLIKACE PRO 21. STOLETÍ

PSNV-CZ zaznamenala absenci včelařské učebnice, která by
odpovídala nejnovějším vědeckým poznatkům. Protože má
ve svém názvu slovo pracovní, její členové nelenili a připra-
vili koncept čtyřdílné publikace, která bude na včelaření
nahlížet jako na multioborovou záležitost. Zatím vyšly dva
díly týkající se včel jako takových. Další dva se spíše zaměří
na zhodnocení včelích produktů, mezi které nepatří jen
med a vosk, ale také mj. tak vzácné substance jako je včelí
jed nebo mateří kašička. Autorský kolektiv zahrnuje prak-
tiky i akademiky, ale také skvělé fotografie včel.

Vyučování na Středním odborném učilišti včelařském v Blatné se odehrává nejen v učebnách,
ale také přímo na školní včelnici.

Měsíc, co měsíc přináší rychlé odborné aktuality z českého a zahraničního prostředí časopis Moderní včelař. Na více nežli čtyřiceti stránkách se střídají články směřující k fitness včel, ale i poznatky z výstav v okolních zemích, s přehledem knižních novinek ke včelaření, až po reportáže z míst, které mají s včelami co do činění. Díky tomu, že PSNV-CZ soustřeďuje kolem sebe lidi nižšího věku, kteří nejsou pohodlní cestovat a mají dobrou angličtinu, může časopis nabízet zážitky se včelami od Yucatánu, přes Nepál až po Novgorod. O články redakce žádá autory nikoli s ohledem na jejich dosažené vědecké tituly, ale podle toho, zda mají co říci. Ve výsledku zde publikuje od svých 14 let jak gymnazista Erik Tihelka, tak univerzitní profesor Jaroslav Petr.

Protože Moderní včelař sice vydává spolek, ale nekoncepčuje ho jako spolkový věstník prvotně určený svým členům, je to v současnosti jediný titul odborný včelařský časopis, který je možné si koupit také bez předplatného přímo v trafikách na více nežli sedmi stech místech. A kdo nechce doma vršit papíry, může si ho opět jako jediný včelařský titul objednat v elektronické podobě a číst si ho třeba na svém tabletu.

Abstrakta z článků nabízí www.modernivcelar.eu.

KOMUNITA PSNV-CZ JE OTEVŘENÁ

Důvody, proč se věnovat včelám, jsou různé. Lidem kolem Pracovní společnosti nástavkových včelařů CZ jde víc o včely než o med, i když ten je příjemný každým ústům. Proto se v třídách Středního odborného učiliště potkávají také studenti, kteří včely nechovají, jen se zatím těší z tajemného dění v úlech. Ale jsou tu i ti, co bádají, jaké čidla vkládat mezi včelí dílo, aby své miláčky mohli slyšet, ba dokonce pozorovat přímo on-line na počítači vzdáleném mnoho kilometrů. Anebo sem dojíždějí kluci, kteří si hledají návod na tu nejlepší medovinu a holky toužící recepty na voskové svíčky a včelí kosmetiku. Špatnou zprávou je, že počet zájemců o dálkové víkendové studium každoročně převyšuje počet nabízených míst. Kdo se do března přihlásí na www.soublatna.cz, musí se duševně připravit na fakt, že ho čekají přijímačky z obecné biologie a ekologie.

Ale možností, jak se dostat na akce PSNV-CZ je mnohem víc než začít systematicky studovat. Stačí si otevřít www.psnv.cz a klikat myší na to správné místo.

Mezi nejoblíbenější aktivity patří exkurze do zahraničí pořádané jak pro studenty SOU, tak pro dřívější absolventy. V roce 2017 například studenti a absolventi navštívili včelařský bio provoz Thomase Weisse v bavorské obci Zandt.

MODERNÍ VČELAŘ

Vycházíme jako měsíčník s rozsahem 48 stran. Nově nabízíme možnost samostatné elektronické verze nebo v balíčku s tištěnou verzí.

OBJEDNÁVKY PRO ČESKOU REPUBLIKU
MAGNET PRESS, CZ s.r.o.
P.O.Box 6, 620 00 Brno
Tel.: (+420) 225 348 568-9
E-mail: predplatne@magnetpress.cz
e-shop: <http://www.press.sk>

OBJEDNÁVKY PRO SLOVENSKOU REPUBLIKU
MAGNET PRESS, SLOVAKIA s.r.o.
P.O.Box: 169, 830 00 Bratislava 3
Tel.: (+421) 02 / 67201931-33
E-mail: predplatne@press.sk
e-shop: <http://www.press.sk>

Objednávejte na **www.press.sk**
Ukázkové číslo v elektronické verzi
(Moderní včelař 3/2016) zdarma
v sekci DEMO na www.epredplatne.sk

PŘÍPRAVA UČITELŮ PŘÍRODOVĚDNÝCH, ZEMĚDĚLSKÝCH A PŘÍBUZNÝCH OBORŮ V MĚNÍCÍCH SE POŽADAVCÍCH PRAXE

TEXT A FOTO DOC. PHDR. RADMILA DYTRTOVÁ, CSC. A PAEDDR. ANNA SANDANUSOVÁ, PH.D.

T

ak znělo téma XIII. ročníku **Mezinárodní konference EDUCO 2018**, která se konala ve dnech **8. – 10. března 2018** v Tatranské Štrbě.

Konferenci EDUCO letos pořádala Katedra zoologie a antropologie nitranské univerzity FPV, spolupůřadal Institut vzdělavání a poradenství ČZU, Přírodovědecká fakulta UK – geologická sekce a KEV – asociace učitelů.

Konference EDUCO je tradičně určena vysokoškolským učitelům a odborníkům, kteří se podílejí na přípravě učitelů v přírodovědných, zemědělských a dalších příbuzných oborech. Konference je rovněž určena ředitelům a učitelům fakultních a cvičných škol.

Témata jednotlivých vystoupení účastníků se týkala zejména:

- Z** Didaktické přípravy a kompetencí učitelů přírodovědných, zemědělských a příbuzných oborů.
- Z** Perspektiv přípravy pregraduálního a dalšího vzdělavání učitelů v oblasti didaktik.
- Z** Odborného vzdělavání, osvěty a poradenství ve vzdělavání.

Cílem konference nebylo jen přednesení jednotlivých příspěvků, ale především navázání kontaktů mezi jednotlivými účastníky konference pro spolupráci v přípravě učitelů v oblasti přírodovědných, zemědělských a příbuzných oborů.

Zástupci pedagogických fakult a ostatních institucí připravujících učitele pro základní a střední školy komentovali v průběhu konference výzkumy, které se týkají přípravy učitelů, upozornili na problémy, které se vyskytují s výukou přírodovědných předmětů na školách, naznačili východiska řešení problémů v revizi rámcových vzdělávacích programů a v přístupech učitelů k vlastnímu vzdělavání a doplňování si znalostí a dovedností – zejména učitelů přírodopisu a biologie z oblasti geověd a výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Během konference se diskutovaly rozdíly v přípravě učitelů na jednotlivých univerzitách a předávaly se zkušenosti s organizací a zajišťováním pedagogických praxí. V závěrech z jednání konference se objevila i doporučení posílit ve studijních programech učitelství počty hodin řízené

pedagogické praxe na cvičných a fakultních školách a věnovat se na základních a středních školách nejen výchovnému poradenství, ale také poradenství kariérovému.

Konference se opakovaně konala v krásném prostředí Vysokých Tater a byla spojena s návštěvou Tatranského národního parku. K ubytování a realizaci konference je využíváno bývalé školící zařízení MŠMT ČR, které je vybaveno konferenčním sálem a má dostatečnou ubytovací kapacitu včetně stravování. Výhodou je i blízkost železniční stanice a dobré dopravní spojení (www.penzionmedvedica.sk).

Konference EDUCO není jen možností pro prezentaci výsledků výzkumu, ale zejména je příležitostí k výměně názorů a k seznámení se s odborníky z fakult a institucí připravujících učitele. Je setkáním pro získání dalších zkušeností a kontaktů k navázání spolupráce v oblasti mobilit učitelů a studentů, spolupráce na společných projektech a učebnicích apod. Hlavním organizátorem příštího XIV. ročníku konference EDUCO je Institut vzdělavání a poradenství ČZU v Praze. Termín konání konference ve Vysokých Tatrách je v roce 2019 opět v březnu: 28.-30. 3. 2019.

redakční rada

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie v Humpolci | **Ing. Ludmila Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR | **Ing. Petr Hienl**, Místní akční skupina Krajina srdce | **PhDr. Aleš Hradečný**, Praha | **Ing. Zorka Husová**, Národní ústav pro vzdělavání Praha | **Ing. Alena Krajičková**, Praha | **Ing. Emil Kříž, Ph.D.**, Institut vzdělavání a poradenství ČZU Praha | **doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc.**, Institut celoživotního vzdělavání MENDELU Brno | **Ing. Václav Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR | Evidenční číslo MK ČR E 2826 ISSN 1803-8271 (Online)

Příští číslo vychází 18. května

www.zemedelskaskola.cz

www.uzei.cz